

Sag. Det er beklageligt, at vi, da vi fik en ny Grundlov, ikke fik den saadan, at vi kunde udkæmpe den Kamp, som altsaa nu indvarsles af det radikale Partis Ordfører, og som vil komme, uden at vi netop skal tynge af Grundlovsbestemmelserne. Der blev jo gjort Forsøg paa at komme uden om det ved det Grundlovsforslag, som det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen (J. C. Christensen) fremsatte, hvor hele dette Forhold blev udeladt. Bestemmelsen i § 3 om den evangelisk-lutherske Folkekirke blev udeladt, Kravet om, at Kongen skulde tilhøre den evangelisk-lutherske Kirke eller Folkekirken, blev ligeledes udeladt, endvidere Paragraffen om, at Rigsdagsmændene skulde aflægge Ed. Hvis vi havde kunnet faa det Standpunkt gennemført, kunde vi med større Ro være gaaet til den bebudede Kamp. Det har man imidlertid ikke taget Hensyn til; man tog uden videre alt dette fra Grundloven af 1849 og fik det at slæbe rundt med. Jeg tror, at selv om vi skulde have ventet nogle Maaneder længere, vilde det have været en Lettelse for os; hvis vi enten havde faaet det taget helt ud eller havde faaet Klarhed paa, hvad der skulde forstaaes ved disse Paragraffer. Der er en Vanskelighed her, men jeg skal ikke i Dag komme ind paa den Sag. Jeg har kun villet stille et direkte Spørgsmaal til det ærede Medlem for Hornslet-Kredsen (Povlsen) som det radikale Partis Ordfører om, hvad han forstod ved de Ord, han sagde. Selve Realiteten kommer nok for igen, og den har jeg haft Lejlighed til at udtale mig om her i Tinget og andre Steder, saa det skal jeg ikke komme ind paa nu.

Edward Mortensen: Høje Ting! Paa Færingernes Vegne skal jeg takke for de paa Finansloven opførte færøske Bevillinger, som jeg ser er de sædvanlige. Dog bemærker jeg, at Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse ikke findes paa Finanslovsforslaget, men jeg gaar ud fra, at det har den naturlige Grund, at en 5-aarig Bevilling paa 11,000 Kr. aarlig udløb ved den i sidste Finansaar vedtagne Finanslov for 1915—16, og det er mig bekendt, at der i Lagtinget er ført Forhandling om dette Spørgsmaal, og at der af Lagtinget er indsendt til Justitsministeriet et Andragende om Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse mellem Øerne. Jeg gaar saa ud fra, at der af Ministeriet og Finansudvalget vil blive truffet de fornødne Foranstaltninger til, at det Tilskud, som Lagtinget andrager om,

bliver opført paa Finansloven. Jeg skal give det min bedste Anbefaling, idet det netop først og fremmest er Kommunikationsforholdene paa Færøerne, som trænger til at støttes og udvikles.

Maa det ved denne Lejlighed ogsaa være mig tilladt at bringe den højtærede Regering en Tak for den Støtte, den ydede Færøerne under den vanskelige Situation, som forelaa ved Krigens Udbrud i August 1914. Ærede Medlemmer vil forstaa, at der opstod ikke ringe Panik paa Færøerne, da de første Rygter om Verdenskrigens Udbrud telegrafisk kom op til os. Man frygtede for at blive afskaaret fra Danmark og fra den øvrige Omverden, saaledes at der skulde opstaa Mangel paa visse Levnedsmidler. Man havde ikke Melforsyning til mere end ca. 1½ Maaned, og der dyrkes jo saa godt som intet Korn paa Færøerne. Lagtinget, som netop var forsamlet i August, følte det som sin Opgave at supplere Vareforsyningen og navnlig Melbeholdningen. Der blev derfor sendt et Telegram til en af de færøske Rigsdagsrepræsentanter, som opholdt sig i København, om at indkøbe et Par Lådninger, navnlig Mel. Han henvendte sig til Regeringen, og denne stillede velvilligt det nødvendige Beløb til Disposition som et Laan og ydede den fornødne Garanti. Paa Beboernes Vegne bringer jeg Regeringen min bedste Tak herfor.

Krigen har ramt os paa Færøerne paa lignende Maade som Befolkningen her i Landet; ved Dyrtid. Priserne paa Mel, Sukker og andre Levnedsmidler er steget i tilsvarende Grad som her i Landet. Paa den anden Side er Betalingen for Fisk og andre færøske Produkter gaaet i Vejret, saa jeg tror, at man kan sige, at i sin Helhed har den færøske Befolkning hidtil ikke lidt noget økonomisk Tab ved Krigen. Dog har Englænderne i den sidste Tid lagt os nogle Hindringer i Vejen. Jeg skal først omtale, at de har standset Post- og Passagerskibe paa Vejen fra Island til Færøerne. Mange af de ærede Medlemmer vil det saaledes være bekendt, at Det forenede Dampskibsselskabs Damper „Vesta“ i Begyndelsen af forrige Maaned paa Vejen mellem Island og Færøerne med 65 færøske Fiskere om Bord blev opbragt og ført uden om Færøerne til Kirkwall, uden at man fik Tilladelse til at sætte Fiskerne i Land, skønt man passerede tæt forbi Færøerne. Fra Kirkwall maatte disse 65 Fiskere oven i Købet foretage en Sviptur til København — naa, en Sviptur kan man maaske ikke kalde det, det var en Omvej paa en 3—400 Mil, den nær-